

ÖZDEBİR
YAYINLARI

BAŞARININ
ANAHTARI

ÖZDEBİR
YAYINLARI

0312 473 00 28

www.ozdebir.org.tr • www.ozdebiryayinlari.com
ozdebir@ozdebir.org.tr • yayin@ozdebir.org.tr

6. Sınıf

TÜRKÇE

YAPRAK TEST

**ÇEK KOPAR
24 TEST**

✓ **Yeni Nesil Sorularla**

✓ **Konu Kazanım Odaklı**

✓ **Akıllı Tahta Uyumlu**

**6.
SINIF**

Türkçe

TEST 1

ANLAM

3. Aşağıdaki medya metinlerinden hangisi kanıtlanabilirlik yönüyle diğerlerinden farklıdır?

A)

Birçok sosyal ve sportif faaliyetle dolu dolu bir gün geçiren çocukların yüzlerindeki tebessüm görülme-ye değerdi.

B)

Bursa'da 600 yıllık çınar ağacı kuruma-ya yüz tutarken köylüler yetkililerden yardım istedi.

C)

Kayseri'de sokak hayvanları için harekete geçen fotoğrafçı Deniz Yılmaz, sokak hayvanları için mama karşılığında fotoğraf çekiyor.

D)

Gemlik Belediyesi, ata tohumlarından filizlendirdiği yaklaşık beş bin kilogram domatesi kurutarak fide hâline getirip çiftçilere ücretsiz dağıtıacak.

4. I. elime alıp göz gezdirmeyi
II. en azından
III. tekrar okumayı
IV. eski kitapları
V. severim

Numaralanmış sözcükler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi sondan üçüncü olur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

SÖZCÜKTE ANLAM

1. Dilin anlamı veya görevi olan en küçük parçasına sözcük (kelime) denir. Sözcükler kullanıldığı cümleye göre farklı anlamlar kazanır. Örneğin “kavuşmak” sözcüğü “O kadar kiloluydu ki ceketin önü kavuşmuyordu.” cümlesinde “bir araya gelmek, birleşmek” anlamında, “Uzun bir yolculuktan sonra Ankara’ya kavuştuk.” cümlesinde “varmak, ulaşmak” anlamında, “Fırat ve Dicle gibi yan yana akıyorlar, sonra birbirine kavuşuyorlar.” cümlesinde “katılmak” anlamında kullanılmıştır.

Bu bilgiye göre “çağırma” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde “birinin gelmesini kendisine yüksek sesle söylemek, seslenmek” anlamında kullanılmıştır?

- A) O akşam, İlhan’ı yemeğe çağırdık.
B) Kızılay Meydanı’na gitmek için bir taksi çağırdım.
C) Çoban, türküler çağırarak koyunları otlatıyordu.
D) Karşı kaldırımdaki kardeşini, yanına çağırdı.

2. Atatürk ölmedi, yüreğinde yaşıyor

Uygarlık savaşında, bayrağı o taşıyor.

“Yaşamak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde dizelerdeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Köyde yaşamak, şehirde yaşamaktan çok daha zordur.
B) Balkan Savaşı’nın bütün acılarını yaşamıştı.
C) Dedemin anısı her zaman yaşayacak, onu her an hatırlayacağım.
D) Tek başına yaşar, kimseyle de muhatap olmazdı.

3. I. Çok güçlü olduğu için kimse onunla güreşmek istemiyordu.
II. Akşama doğru güçlü bir rüzgâr dallardaki yaprakları sağa sola savurmuştu.
III. Bu güçlü adam, su bidonlarını tek başına kaldırdı.
IV. Dayım çok güçlüdür, onu kimse kolay kolay yenemez.

“Güçlü” sözcüğü numaralanmış cümlelerin hangisinde diğerlerinden farklı bir anlamda kullanılmıştır?

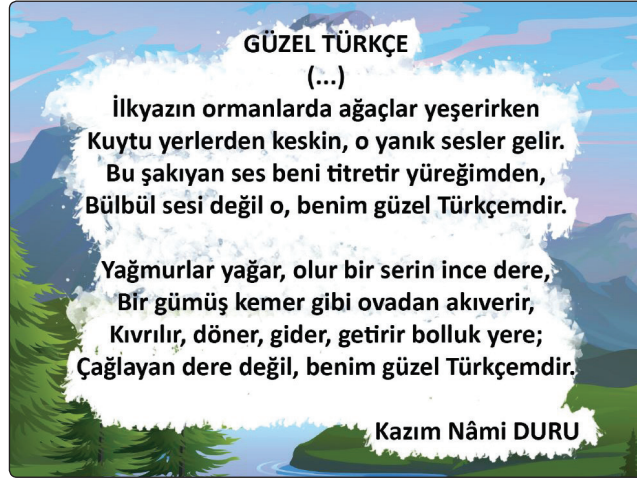
- A) I. B) II. C) III. D) IV.

4. Bir sözcüğün gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlama mecaz anlam denir. “Duru” sözcüğü “Çeşmenin duru suyundan kana kana içtim.” cümlesinde “bulanıklığı olmayan, temiz, berrak” anlamında kullanıldığı için gerçek anlama sahiptir. “Spiker duru bir Türkçeyle konuşuyor, herkesi kendine hayran bırakıyordu.” cümlesinde ise “arınmış, karışık olmayan dil” anlamında kullanıldığı için mecaz anlama sahiptir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Sebze reyonundaki taze ıspanaklardan bir kilo aldım.
 B) Hafif bir yel, dallardaki yaprakların hışırtısını kulağımıza kadar getirdi.
 C) Otelin mutfağını ağır bir koku kaplamıştı.
 D) Yerler ıslak olduğu için yürümekte güçlük çekiyorduk.

5.

Bu şiirde geçen aşağıdaki sözcüklerden hangileri gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak yeni bir anlam kazanmıştır?

- A) Keskin - yanık
 B) Serin - keskin
 C) Bolluk - sesi
 D) Yanık - kuytu

6. I. Sınıf kapısının önüne geldiğimizde Türkçe öğretmenimizin sesini duyduk.
 II. Kan vermek için polikliniğe doğru yürümeye başladım.
 III. Ezik ve zedelenmiş kayısıları bir kenara ayırdı.
 IV. Şehirden uzak bu kıyı mahallede genellikle fakir aileler yaşırdı.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde mecaz anlamlı bir sözcüğe yer verilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

SÖZCÜKTE ANLAM

1. Yazılışları farklı, anlamları aynı olan sözcüklere eş anlamlı (anlamdaş) sözcükler denir. “Sebep-neden, çünkü-zira, gök-sema” sözcükleri yazılışları farklı anlamları aynı olduğu için eş anlamlıdır.

Bu açıklamaya göre,

- I. Sınıfımızın en çalışkan öğrencisi matematik yazılısından da yüz aldı.
- II. Teknenin kaptanı, güvertedeki yolculara kısa bir konuşma yaptı.
- III. Parti liderimiz, öğleden sonra esnaflarla bir araya gelecek.
- IV. Basketbol takımımız grupta birinci olunca kupayı kaldırdık.

cümlelerinin hangisinde “önder” sözcüğünün eş anlamlısı kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

2.

Bu görselde geçen aşağıdaki sözcüklerden hangisi eş seslidir?

- A) Lahana B) Pazı
C) Sarımsak D) Havuç

3. I. Mehmet, kutuyu açar açmaz odaya mis gibi bir koku yayıldı.
II. Çocuklardan biri oyun hamurunu eviriyor çeviriyor, dinazor yapmaya çalışıyordu.
III. Köyün önde gelenleri bir ağacın altında oturmuş, sohbet ediyorlardı.
IV. Yaz kış yaprak dökmeyen bu ağaç, bahar aylarında etrafa güzer kokular yayıyor.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde zıt (karşıt) anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

4. Bir bilim, sanat, meslek dalıyla veya bir konuyla ilgili özel ve belirli bir kavramı karşılayan sözcüklere terim anlamlı sözcükler denir.

Bu bilgiye göre aşağıdaki metinlerin hangisinde kullanılan terim anlamlı sözcüğün alanı yay araç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Bu gecedan itibaren Kuzey Amerika kıtasının batısında meteor yağmuru bekleniyor. Bu bölgede oturan halk, NASA tarafından uyarıldı. (Gök bilimi)
- B) Dün saat 16.30'da yapılan basketbol karşılaşmasında, oyunculardan Erman, dört tane üçlük, dokuz tane de ikilik atarak maçın en skorer oyuncusu oldu. (Spor)
- C) İsimleri niteleyen veya belirten sözcüklere sıfat (ön ad), isimlerin yerine kullanılan sözcüklere de zamir (adıl) denir. (Dil bilgisi)
- D) Yönetmen, setteki oyuncuların yağmurdan ve çamurdan etkilenmemesi için birtakım önlemler aldırdı. Yönetmen, filmin bazı sahnelerinin de sonra çekilmesini istedi. (Tiyatro)

5. Çok severiz biz okulu
Kitabımız bilgi dolu
Okur, yazar her Türk oğlu
Yükselmenin budur yolu
Biz okullu çocuklarız
Hem çalışır hem oynarız
Kağıt, kalem, kitap, defter
Bizi bunlar adam eder
Öğretmeni candan dinler
Öğreniriz pek çok şeyler
Biz okullu çocuklarız
Hem çalışır hem oynarız

Bu şiir ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Geçiş ve bağlantı ifadelerine yer verilmiştir.
- B) Mecaz anlamlı sözcükler kullanılmıştır.
- C) Canlı bilimine ait terimler kullanılmıştır.
- D) "Mektep, muallim" sözcüklerinin eş anlamlısı kullanılmıştır.

6. I. Seksen kilo ağırlığındaki adam, yürürken bir sağa bir sola sendeliyordu.
II. Metreyi aldı, masanın enini ölçtü, bir kâğıda not etti.
III. Testin yedinci sorusu çok zor, bu soruyu öğretmene sorabilirsin.
IV. Yaşlı amca, hafif bir torbayı taşıırken bile zorlanıyordu.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde "boy, ağır, kolay" sözcüklerinden herhangi birinin karşıt anlamı kullanılmamıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

SÖZCÜKTE ANLAM

1. Aklına geleni söyledi ama sapla samanı karıştırdı.

Bu cümlede geçen deyimın anlamı aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Genç yaşta şampiyon olmuş, herkesin takdirini kazanmıştı.
- B) İyi ile kötüyü ayırt edemiyor, bize yalan yanlış bilgiler veriyordu.
- C) Birazdan yarış başlayacak ve atlar birincilik için koşacak.
- D) Hava soğuk olduğu için balkondaki çamaşırlar henüz kurumadı.

2. I. Mezun olduktan sonra bizim fabrikada işe başladı.
II. El bebek gül bebek büyütölmüş, bu yüzden her söze alınıyor.
III. Hemen pes etmedi, dişini sıktı ve tüm zorlukların üstesinden geldi.
IV. İşı bitirmiştik ama hepimiz kan ter içinde kalmıştik.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde deyim kullanılmamıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

- 3.

Bu görselde kullanılan deyimın anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yüce duruma gelmek, yücelmek
- B) Şampiyonu belirleyecek son yarışmaya katılma hakkını kazanmak
- C) Yardım etmek, birine yardımda bulunmak
- D) Şampiyon olmak, kupa kazanmak

4. **Kişileştirme:** İnsan dışı varlıklara insan özelliği verilmesidir.

Abartma: Bir nesneyi veya durumu olduğundan daha önemli, daha büyük veya daha çok gösterme sanatıdır.

Konuşturma: İnsan dışı varlıkların insan gibi konuşturulmasıdır.

Benzetme: Anlama güç katmak için aralarında anlam ilişkisi olan iki varlıktan nitelik bakımından zayıf olanın güçlü olana benzetilmesidir.

Bu bilgiye göre,

- I. Beyaz martılardan biri bir söğüt ağacının dalına kondu ve deredeki kurbağaya "Bu derenin suyu temiz mi?" diye sordu.
- II. Dergimizin son sayısında sadece ünlü yazarların değil, genç yazarlarında şiirlerine yer vermeyi düşünüyoruz.
- III. Kedilerden biri elimdeki mamayı görünce heyecanlandı, peşime takıldı, biraz sonra yemek yiyecek olmanın verdiği heyecanla keyifli keyifli yürümeye başladı.
- IV. Nihat okulu bitirmiş, büyük bir şirkette iş başlamış, kısa bir sürede ise dünyanın parasını kazanmıştı.

cümlelerinin hangisinde yukarıda açıklaması verilen söz sanatlarından herhangi birine başvurulmamıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

5. Bu öyle bir iman öyle ihlas ki
Secde eder cümle canlı ve bitki
 Bir Temmuz akşamı Allah şahit ki
 Şaha kalkmış vatan idi Mehmedim
 Ne ana ne sıra ne yâr hayali
 Bir gör Mehmet'teki kükremiş hali
Kırpmadı gözünü yağmur misali
 Mermi yedi havan yedi Mehmet'im

Bu şiirde altı çizili dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangileri vardır?

- A) Konuşturma - Abartma
 B) Abartma - Kişileştirme
 C) Kişileştirme - Benzetme
 D) Benzetme - Abartma

6. Sadece ağaçlar değil
 Doğa da kışa hazırlanıyor
 Ağaçlar yapraklarını döktü
 Durmuş kara kışı bekliyor

Bu şiirde kullanılan söz sanatı aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?

- A) Yusuf, dev gibi balinaların karaya vurduğunu görünce çok üzülmüş, gözyaşı dökmüştü.
 B) Kardeşim Ediz'in odalar dolusu oyuncağı var, arkadaşları onun oyuncaklarını çok beğeniyor.
 C) Yarım saat sonra Güneş batacak ve Ay salına salına gelip gökyüzündeki yerini alacak.
 D) Toprak susuz kaldığı için ağaçlar da meyve vermemiş, bu yüzden hasat zamanı hepimiz üzülmüştük.

KÖK - EK - GÖVDE

1. Bir sözcükten her türlü ek çıkarıldıktan sonra kalan anlamlı en küçük parçaya kök denir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerde bulunan altı çizili sözcüklerden hangisi kök hâlinindedir?

- A) Bu yaz uzun bir aradan sonra çocukluk arkadaşlarımla görüşüm.
B) Bulunduğumuz yerde ne bir ağaç ne de oturacak bir gölge vardı.
C) Çadırlarımızı sessiz akan bir derenin kenarına kurmaya karar verdik.
D) Türkçe dersinde anlamdaş sözleri öğrendik.

2. Türkçede hem isim hem fiil olarak kullanılabilen kökler vardır. Bunların kök çeşidi, aldıkları eklerle ve cümledeki kullanımlarıyla belirlenir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya uygun bir örnek yoktur?

- A) Mardin'e taşındığımızda mevsim kıştı.
B) Yarışı kazanmak için var gücüyle yürdü.
C) Anneannem sabah ineklerden süt sağdı.
D) Okuduğum fıkraya annem çok güldü.

3. I. Dedem, bahçedeki yabani otları temizlemiş.
II. Mert, okula giderken yanlışlıkla kapıyı üstüme kilitlemiş.
III. Ressamın bazı resimleri bizim okulda sergilendi.
IV. Dişlerimi her gün en az üç defa fırçaladım.

Numaralanmış cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden hangisinin kökü türce farklıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

4. İsim veya isim soylu sözcüklere gelerek, onların kime veya neye ait olduklarını gösteren eklerle iyelik (aitlik) ekleri denir.

Bu açıklamaya göre,

Ne güzel enseyi geçmemesi saçların

Alnımızda bitmesi

Tane tane olması kirpiklerin

Tel tel olması kaşların

Ne güzel insan yüzü

Elmacık kemiği ve on parmak

Ya dünyamız bütün bu mevsimler

Bulutlar telli kavak

Ya İstanbul

dizelerindeki altı çizili sözcüklerden hangisi iyelik eki almamıştır?

- A) saçların B) alnımızda
C) yüzü D) kemiği

5. Soru eki cümleye farklı anlamlar katabilir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru eki cümleye pekiştirme anlamı katmıştır?

- A) Kar yağdı mı arkadaşlarla büyük bir karadan adam yapacağız.
B) Bugün kümesteki yumurtaları sen mi toplayacaksın?
C) Sen de ev işlerinde annene yardım ediyormusun?
D) Şelaleden dökülen soğuk mu soğuk suya ayaklarımı soktum.

6. Tekil isimlerin sonuna gelerek onlara çokluk anlamı katan eklerle çoğul ekleri denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çoğul eki kullanılmamıştır?

- A) Bahçedeki ağaca sincaplar yuva yapmış.
B) Birazdan en sevdiğim dizi başladı.
C) Akvaryumdaki balıktan gözlerini alamadı.
D) Haftada bir tırnaklarımı keserim.

7. İsimlere gelerek belirtme, yönelme, ayrılma ve bulunma anlamı katan eklerle hâl eki denir.

Buna göre,

Gün olur, alır başımı giderim

I

Denizden yeni çıkmış ağların kokusunda

II

III

Şu ada senin, bu ada benim

Yelkovan kuşlarının peşi sıra

IV

dizelerindeki numaralanmış sözcüklerden hangisi hâl eki almamıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

8. I. Birkaç yıldır görmediğim Ömer'in boyu uzamış.
II. Dişi çok ağrıyordu, bu sabah diş doktora gitti.
III. Kenelerden kurtulmak için köyü baştan aşağıya ilaçladılar.
IV. Amcamın düğünü koronavirüs nedeniyle ertelendi.

Numaralanmış cümlelerdeki altı çizili kelimelerden hangisi, diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

9. İsimlere gelerek diğer isimlerle ilgi kurmaya yarayan eklerle ilgi eki denir. İlgi ekine tamlayan eki de denir.

Buna göre aşağıdaki dizelerin hangisinde ilgi eki kullanılmıştır?

- A) Gözlerime çökerken ağır uyku sisleri
B) Çiçekliyor duvarı ocağın akisleri
C) Bu akisle duvarda çizgiler beliriyor
D) Kalbime ateş gibi şu satırlar giriyor

10. Eğer kuvvetim yetse benim

Şehrin bütün çocuklarını alırım evlerinden

Hepsine kiraz çiçeklerinden

Bir çift kanat takarım

Çocuklar havalanır uçarak

Ben de artlarından bakarak

Gülerim

Bütün kuvvetimle bağırarak

Azat olun bebeklerim, azat olun bebeklerim

Sonra da kendi kendime

Artık işin kalmadı derim

Çeker arabamı giderim

Bu şiirle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İlgi ekine örnek vardır.
B) İyelik ekine örnek vardır.
C) Hâl ekine örnek vardır.
D) Altı çizili sözcüklerin tamamı çoğul eki almıştır.

11.

	Cümleler	Ekin Cümleye Kattığı Anlam
I.	Meteler bu yaz Muğla'da tatil yapacakmış.	Aile
II.	Törende öğretmenler de şiir okudu.	Saygı
III.	Yaşlı çoban ateşler içinde yanıyordu.	Abartma
IV.	On yaşlarında bir çocuk dondurma satıyordu.	Yaklaşık

Numaralanmış yerlerin hangisinde "-lar/-ler" ekinin cümleye kattığı anlam yanlış gösterilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

KÖK - EK - GÖVDE

1. Sözcüklere gelerek onlardan yeni sözcükler türetmeye yarayan eklerle yapım eki denir.

Buna göre aşağıdaki öğrencilerden hangisinin cümlesinde yapım eki almış bir sözcük yoktur?

- A) Kırmızı bir kalemle kâğıda "Dikkat köpek var." yazdım.
- B) Evde kırık ve bozuk ne varsa hepsini tamir ederim.
- C) Kulağımda kulaklık olduğu için annemin sesini duymadım.
- D) Cevizin kabuğunu kırmak için taşı cevize sertçe vurdu.

2. Sözcüğün yapım eki almış hâline gövde denir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi gövde hâlinde değildir?

- A) Öğretmenimiz dün anlattığı konuyu bugün özetledi.
- B) Evin arkasındaki kümeden horoz sesi duyuldu.
- C) Bu yıl sınıf birincisi olduğuma ablam da çok şaşırdı.
- D) Okula gitmeden önce aynanın karşısına geçip saçlarını taradı.

3. Ben yorulmaz bir gezginim
Dünya benim
Yürürüm kimi zaman kızgın çöllerde
Kimi zaman gemilere, uçaklara binerim
Dağlarda, ormanlarda
Buzullarda yaşarım
Dalarım, denizlerin dibini keşfederim
Kimi zaman dünya dar gelir bana
Füzelerle yıldızları gezerim
Nice nice dostlarım var çok uzaklarda
Gün gün onlarla birlikte yaşarım
Üzünçleri, sevinçleri, sırları benim olur
Seslerini yüreğimde duyarım

Bu şiirdeki altı çizili sözcüklerden hangisi yapım eki almamıştır?

- A) Gezginim B) Uçaklara
C) Denizlerin D) Sevinçleri

4. "-lık" eki sözcüklere değişik anlamlar katabilir.

Aşağıdakilerin hangisinde "-lık" eki gelmiş olduğu sözcüğe yer anlamı katmıştır?

- A) Dedemin muhtarlık yaptığı dönemde köye televizyon gelmiş.
- B) Arabalarımızı kumluğa bırakıp şelaleye kadar yürüdük.
- C) Aldığım domates ve biberi sebzeliğe doldurdum.
- D) Bize kılavuzluk eden kişi bu işi yirmi yıldır yapıyormuş.

5. I. Bugünlerde arkadaşım Cem çok dalgındı.
II. Hava soğuyunca pencereleri kapattı.
III. Odunluğa odun taşımaktan yoruldum.
IV. Yaz gelince gölün suyu azaldı.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde isimden fiil yapan bir ek kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

6.

**UYANDIĞINIZDA AÇ KARNINA
SU İÇMENİN FAYDALARI**

- 1 Böbrek sağlığını destekler.
- 2 Toksinlerden arındırır.
- 3 Zararlı maddeleri dışarı **daha rahat atmanızı** sağlar.
- 4 Uyku ve yorgunluk halini geçirmeye yardımcı olur.
- 5 Sağlıklı saçlara sahip olmanızı sağlar.
- 6 Mideyi rahatlatır.
- 7 Bağırsağı hareketlendirir.
- 8 Metabolizmayı çalıştırır.

Bu görseldeki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Numaralanmış cümlelerin tamamında yapım eki almış sözcük vardır.
- B) 3 numaralı cümlede yapım eki almış birden fazla sözcük vardır.
- C) "Uyku" sözcüğü yapım eki almamıştır.
- D) "Yorgunluk" ve "sağlıklı" sözcükleri birden fazla yapım eki almıştır.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yapım ekinin altı çizili sözcüğe kattığı anlam yanlış verilmiştir?

- A) Yazarın asistanlık yaptığı yıllarda yazdığı kitap okur tarafından çok beğenildi. (Meslek adı)
- B) Çocukken ben de bademcik ameliyatı olmuştum. (Hastalık adı)
- C) Ormandan kızılçık toplayıp reçel yapacağız. (Bitki adı)
- D) Kapının kilidini açmak için maymuncuk kullanmalısın. (Alet adı)

8. Hele bir başlasın ılık yaz yağmurları, içimdeki çocuk

Hele bir kanatlansın ufuklar

Hele bir içini çeksın orman

Hele bir kere güneşler yansın

Kertenkeleler üşümesin

Hele bir kere toprak kansın

Mevsim demlensin

Hele bir ballansın böğürtlen dikenleri

Bu şiirdeki altı çizili sözcüklerden hangisinin aldığı ekten dolayı anlamı değişmemiştir?

- A) Yağmurları
- B) Kanatlansın
- C) Demlensin
- D) Dikenleri

SÖZCÜK YAPISI

1. Yapım eki almayıp çekim eki alabilen sözcüklere basit yapılı sözcükler denir.

Buna göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi basit yapıldır?

- A) Okulun tadilata gireceğine dair bilgiyi kimden öğrendin?
B) Bugün uçurtma uçurmak için arkadaşlarla sahile gideceğiz.
C) Üzerine yağ dökülen ceketini kuru temizlemeye verdi.
D) Madenin çıkarıldığı bölgeyi dikenli tellerle çevirdiler.

2. Ben deniz kenarındaki odamda
Pencereye hiç bakmadan
Dışarıdan geçen kayıkların
Karpuz yüklü olduğunu bilirim
Deniz benim eskiden yaptığım gibi
Aynasını odamın tavanında
Dolaştırıp beni kızdırmaktan
Hoşlanır

Şiirdeki altı çizili sözcüklerden hangisi basit yapılı değildir?

- A) Odamda B) Pencereye
C) Eskiden D) Hoşlanır

3. Rengi üzümünden kara
Beli iğneden ince
Bu yükü çıkılır mı
Yokuşlardan karınca

Bu şiirdeki dizeler ile ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

- A) Bütün dizelerde basit yapılı sözcük vardır.
B) "Yokuşlardan" sözcüğü gövde hâlinindedir.
C) Birinci dizede bütün sözcükler basit yapıldır.
D) "İğneden" sözcüğü kök hâlinindedir.

4. İsim veya fiil kök ve gövdelerinden yapım ekiyle türeyen yeni sözcüklere "türemiş sözcük" denir. Örneğin "Evi süpürmek için elektrikli süpürge kullanmalısın." cümlesinde "süpürge" sözcüğü türemiş yapıldır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde türemiş yapılı sözcüğe yer verilmemiştir?

- A) Ağacın kuru dalında küçük bir kuş ötüyordu.
B) Kardeşim sayı saymayı üç yaşında öğrenmişti.
C) Sınıfımıza başkan seçmek için yarın seçim yapacağız.
D) Servisten inerken çantam servisin kapısına sıkıştı.

5. Kaybolmuş bir sevgi her zaman
Kaybolmuş bir bilyeye benzer
Anımsanır ışıltısı
Belli belirsiz gözyaşlarıyla
Bir çocuğun rüyasında bazen
Bulunur kaybolmuş bir bilye
Kiraz ağaçları sallanır
Güvercinler uçuşur havada

Bu şiirdeki sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) "Kaybolmuş" ve "gözyaşlarıyla" sözcükleri birleşik yapıldır.
B) "Sevgi, ışıltısı, uçuşur" sözcükleri türemiş yapıldır.
C) "Benzer, bulunur, sallanır" sözcükleri basit yapıldır.
D) "Anımsanır" sözcüğü gövde hâlinindedir.

6. Yeni bir kavramı karşılamak üzere, en az iki sözcüğün bir araya gelip kaynaşmasıyla oluşan sözcüklere birleşik yapıli sözcükler denir. Örneğin “Göl kenarındaki sazlıkta yalıçapkını gördüm.” cümlesinde geçen “yalıçapkını” sözcüğü birleşik yapıli bir sözcüktür.

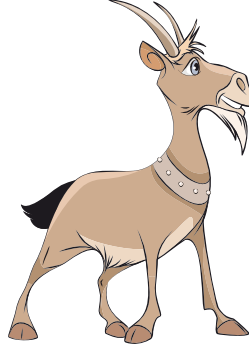
Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik yapıli bir sözcük yoktur?

A)

Kayaların içinde bulunduğum bal tutkal gibi elime yapıştı ama balın tadı çok güzeldi.

B)

Keçiboynuzu deyince insanların aklına biz geliriz ama aslında keçiboynuzu bir bitki adıdır.

C)

Bizim gibi kartallara Anadolu’da akbaş derler, biz sadece kayalık yerlerde yaşarız.

D)

Ördeklerin çoğu kış gelmeden sıcak ülkelere gider, bazıları da yaz kış sıcak ülkelerde kalır.

7. Türemiş yapıli sözcüklerde en az bir tane yapım eki bulunur. Türemiş yapıli sözcükler aynı zamanda gövde hâlinindedir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük türemiş yapıli değildir?

A) Şakaklarıma kar mı yağdı ne var
Benim mi Allah'ım bu çizgili yüz

B) Neden böyle düşman görünürsünüz
Yıllar yılı dost bildiğim aynalar

C) Gökyüzünün başka rengi de varmış
Geç fark ettim taşın sert olduğunu

D) Hayata beraber başladığımız
Dostlarla da yollar ayrıldı bir bir

8. I. Yağmurdan sonra dışarı çıkar, gökkuşağını seyredirim.
II. Dün akşam hiç uyuyamadım çünkü odamda sivrisinek vardı.
III. Tarlaya giren biçerdöver tarladaki buğdayı kısa sürede biçti.
IV. Annemin yaptığı imambayıldı çok lezzetli olmuştu.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde kullanılan birleşik sözcük, sıfat ve ismin bir araya gelmesiyle oluşmuştur?

A) I.

B) II.

C) III.

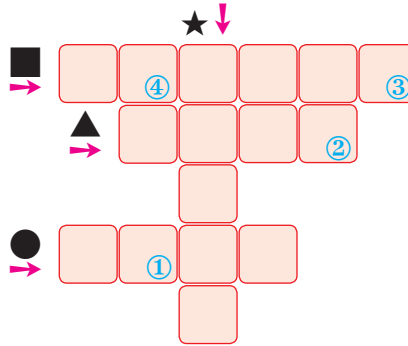
D) IV.

GENEL TEKRAR TESTİ

1. Heykel sanatı, çok eski tarihlerden itibaren genellikle, üç boyutlu, derinliği ve hacmi olan yapıtlar olarak bilinmektedir. Sanatçılar tüm sanat dallarında olduğu gibi heykel sanatında da hep yeni arayışlar ve farklı perspektifler oluşturma çabası içerisinde olmuşlardır. Bu sanatsal ve düşünsel arayışın doğal bir sonucu olarak da birçok yeni sanat akımı veya üslubu ortaya çıkmıştır.

Bu metindeki bazı sözcüklerin anlamları “★, ▲, ●, ■” simgeleriyle verilmiştir. Bu sözcükleri metinden bularak aşağıdaki bulmacaya yerleştiriniz.

- ★ Bir emek sonucunda ortaya konulan ürün, eser
- ▲ Herhangi bir işi yapmak için ortaya konan güç, gayret
- Sanatta, siyasette, düşünce hayatında ortaya çıkan yeni bir görüş, yöntem
- Taş, tunç, bakır, kil, alçı vb. maddelerden yontularak, kalıba dökülerek veya yoğrulup pişirilerek biçimlendirilen eser, yontu

ANAHTAR SÖZCÜK

Numaralanmış kutularda yer alan harfler “ANAHTAR SÖZCÜK” bölümüne yerleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi oluşur?

A) K A R E

B) K I L A

C) K A L E

D) K A Ç A

2. Deyimler sözlerimizin anlaşılmasını kolaylaştıran, anlatımı renklendiren ve dakikalarca konuşarak ifade edemeyeceğimiz fikirleri bir çırpıda dile getiren kalıplardır. Bu kalıplar dilimize yerleşmiştir ve anlamları hemen herkes tarafından bilinir. Örneğin bir kimse çok tatlı konuştuğunda - - - -, bir kimse çok zor işleri başardığında - - - -, bir kimse çok güzel ve özenli giyindiğinde - - - - deyimini kullanırız.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde boş bırakılan yerlerden herhangi birine getirilemez?

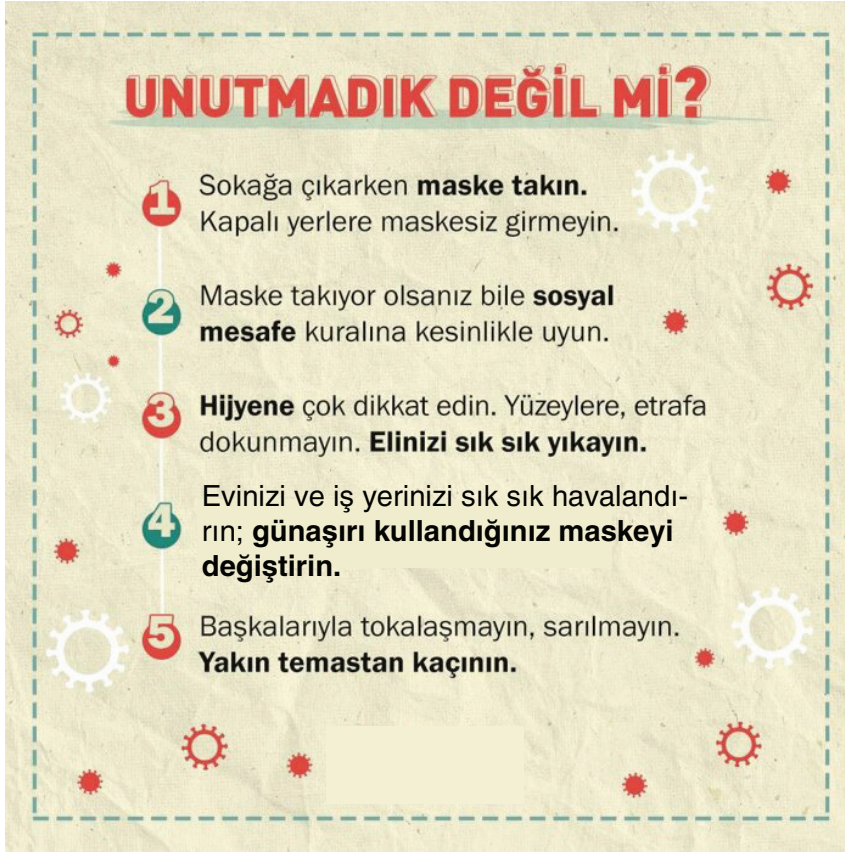
A) sudan çıkmış balığa dönmek

B) dağları devirmek

C) iki dirhem bir çekirdek

D) ağzından bal damlamak

3.

Bu görseldeki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) 1'de gövde hâlinde birden fazla sözcük vardır.
- B) 2 ve 3'te iyelik eki kullanılmıştır.
- C) 4'te birleşik yapıli sözcük bulunmaktadır.
- D) 5'te hâl eki kullanılmamıştır.

4. Aşağıda bazı söz sanatlarının açıklaması verilmiştir:

Mübalağa (abartma); bir niteliği, olduğundan çok üstün veya aşağı gösterme sanatıdır.

Tezat (karşıtlık), birbirine zıt kavram veya durumların bir arada kullanılmasıdır.

İntak (konuşurma), insan dışındaki bir varlığın konuşturulmasıyla oluşan sanattır.

Aşağıdakilerin hangisinde, açıklaması verilen sanatlardan herhangi birine yer verilmemiştir?

A) Yüce dağlar birbirine göz eder
Rüzgâr ile mektuplaşır, naz eder	B) Yine bahar geldi bülbül seslenir
"Nerede güllerim, bağımlı nerede?"
C) Neden böyle düşman görünürsünüz
Yıllar yılı dost bildiğim aynalar?	D) Bir ah çeksem dağı taşı eritir
Gözüm yaşı değirmeni yürütür